

Wdrożenie układu o stowarzyszeniu UE–Ukraina

Cztery lata po podpisaniu układu o stowarzyszeniu oraz pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu (DCFTA) między UE a Ukrainą oraz dwa lata po ich pełnym wejściu w życie Parlament dokonuje obecnie oceny ich wdrożenia. W sprawozdaniu Komisji Spraw Zagranicznych z zadowoleniem przyjęto szereg pozytywnych zmian na Ukrainie, ale zwrócono też uwagę na braki. Parlament przeprowadzi debatę na ten temat na posiedzeniu plenarnym w grudniu.

Kontekst

W listopadzie 2013 r. prorosyjski prezydent Ukrainy Wiktor Janukowycz [wycofał się](#) z podpisania układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina. W odpowiedzi masowe proeuropejskie [protesty](#) przeciwko korupcji doprowadziły w [lutym 2014 r.](#) do usunięcia Janukowicza ze stanowiska i powołania nowego proeuropejskiego rządu. W kontekście rosyjskiej wojny hybrydowej przeciwko Ukrainie, w tym agresji na wschodnią Ukrainę oraz [bezpprawnej](#) okupacji Krymu, Kijów rozpoczął ambitny [program reform](#) w ramach układu o stowarzyszeniu / DCFTA w celu ustabilizowania gospodarki, wzmocnienia struktur demokratycznych i zapewnienia Ukraińcom lepszej przyszłości. Od 2014 r. UE przeznaczyła na wsparcie tych reform ponad 11 mld EUR. [Często powtarza się](#), że Ukraina poczyniła [większe postępy](#) w ciągu minionych czterech lat niż w ciągu ostatnich 20. W 2017 r. wymiana handlowa między UE a Ukrainą wzrosła o prawie 25 %. Od kiedy w czerwcu 2017 r. weszła w życie [umowa o liberalizacji reżimu wizowego](#), Unię odwiedziło ponad 500 000 Ukraińców.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Komisja Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego (AFET) przyjęła swoje [sprawozdanie](#) 12 listopada 2018 r. Ogólnie rzecz biorąc, sprawozdanie – będące wynikiem szeroko zakrojonych prac przygotowawczych, włącznie z misją informacyjną na Ukrainę w kwietniu 2018 r. oraz trzema ekspertyzami, w szczególności [ocenę wdrożenia](#) przygotowaną przez EPRS – dają pozytywny obraz stopnia realizacji układu o stowarzyszeniu / DCFTA. W sprawozdaniu podkreślono, że proces transformacji Ukrainy – [kraju o priorytetowym znaczeniu](#) dla UE oraz dla [działań](#) Parlamentu w dziedzinie budowania potencjału i ułatwiania dialogu – odbywa się w warunkach wojny i przy próbach destabilizacji. W tym kontekście w sprawozdaniu z zadowoleniem przyjęto wysiłki Ukrainy na rzecz zmodernizowania armii oraz stabilizację gospodarczą i postępy osiągnięte dzięki wdrażaniu DCFTA. Zwrócono w nim również uwagę na istotne postępy w takich kluczowych obszarach jak sądownictwo, decentralizacja, efektywność energetyczna, zdrowie, emerytury i edukacja.

Wyrażając uznanie dla osiągnięć Krajowego Biura Antykorupcyjnego, w sprawozdaniu wyrażono zaniepokojenie z powodu ingerencji prokuratora generalnego i podkreślono znaczenie niezależności prokuratora specjalnego. Wezwano w nim również do szybkiego przyjęcia nowego kodeksu wyborczego i ustawy o finansowaniu partii. Ponadto zaapelowano o szybkie ustanowienie wysokiego trybunału antykorupcyjnego. W sprawozdaniu wyrażono ubolewanie z powodu braku działań na rzecz deoligarchizacji i prywatyzacji, zaapelowano o większą przejrzystość finansową i kontrolę oraz wezwano Kijów do zniesienia obowiązku przedstawiania przez działaczy organizacji pozarządowych deklaracji majątkowych w formacie elektronicznym. Wezwano Kijów do priorytetowego traktowania walki z korupcją z myślą o wdrożeniu układu o stowarzyszeniu i przyciągnięciu nowych inwestycji. W sprawozdaniu wyrażono ubolewanie, że wymiar sprawiedliwości pozostaje skorumpowany i upolityczniony. Odnosząc się do instytucjonalnych ram wdrażania układu o stowarzyszeniu, z zadowoleniem przyjęto intensywny dialog między UE a Ukrainą, w tym między Parlamentem Europejskim a Radą Najwyższą Ukrainy (ukraińskim parlamentem). Podkreślono jednak potrzebę zapewnienia praktycznej pomocy technicznej, specjalistycznej i finansowej, z większym naciskiem na budowanie potencjału administracyjnego Rady.

Ponadto w sprawozdaniu wezwano Ukrainę i UE do lepszego monitorowania i śledzenia postępów we wdrażaniu układu o stowarzyszeniu.

Sprawozdanie z własnej inicjatywy: [2017/2283\(INI\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: AFET; Sprawozdawca: Michael Gahler (PPE, Niemcy).

